

การบริหารต้นทุนของสำนักงานบัญชี ตอนที่ 2 (การนำ IT ไปประยุกต์ใช้กับสำนักงานบัญชี)

ศรัณย์ ชูเกียรติ (sarun@acc.chula.ac.th)¹

จากตอนที่แล้วซึ่งเป็นตอนแรกของการบริหารต้นทุนของสำนักงานบัญชี ซึ่งจะกล่าวถึงสำนักงานบัญชีและขั้นตอนการทำงานของสำนักงานบัญชีในภาพรวม มาตอนนี้จะกล่าวถึงการนำ IT มาประยุกต์ใช้ในสำนักงานบัญชี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานบริการด้านบัญชีและภาษีให้กับบริษัทลูกค้า โดยจะกล่าวถึงความหมายของ IT และตามด้วยตัวอย่างของการนำ IT ไปประยุกต์ใช้ในสำนักงานบัญชี

ความหมายของ IT หรือชื่อเต็มในภาษาไทยว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ นั้นหมายถึง เครื่องมือหรือสิ่งของ หรือคน หรืออะไรก็ตามที่ช่วยในการจัดเตรียมและให้ได้มาซึ่งสารสนเทศนั้นต่างก็จัดว่าเป็น IT ทั้งสิ้น แต่ในปัจจุบันนี้เมื่อกล่าวถึงคำว่า IT คนส่วนใหญ่จะนึกถึงคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ เครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

ตัวอย่างของการนำ IT ไปประยุกต์ใช้ในสำนักงานบัญชี โดยจะอธิบายแยกตามขั้นตอนการทำงานของสำนักงานบัญชีที่เคยกล่าวไว้แล้วในตอนแรก ดังต่อไปนี้

1. เก็บรวบรวมเอกสารรายการค้าของบริษัทลูกค้า
2. นำข้อมูลจากเอกสารรายการค้าของลูกค้ามาบันทึกเข้าไปในระบบ
3. จัดเตรียมและจัดส่งรายงานการเงินให้กับผู้บริหารของบริษัทลูกค้า
4. จัดเตรียมเอกสารภาษีอากรและยื่นชำระภาษีให้กับบริษัทลูกค้า

1. เก็บรวบรวมเอกสารรายการค้าของบริษัทลูกค้า

แนวคิด เป็นความพยายามที่จะนำ IT เข้ามาช่วยในการจัดทำเอกสารรายการค้าของบริษัทลูกค้าให้อยู่ในรูปของเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ง่ายต่อการจัดส่งไปให้กับสำนักงานบัญชีผ่านทางอินเทอร์เน็ต เป็นการลดข้อจำกัดเรื่องระยะทางระหว่างสำนักงานบัญชีกับบริษัทลูกค้าและลดระยะเวลาในการจัดส่งเอกสาร เช่น การใช้โปรแกรม Excel หรือโปรแกรมบัญชีจัดทำเอกสารเหล่านี้ เช่น บิลขาย ใบกำกับภาษีขาย ใบเสร็จรับเงิน ใบกำกับภาษีซื้อ และอื่น ๆ แล้วจัดส่งไฟล์เอกสารให้สำนักงานบัญชีแทนกระดาษ

ปัญหา บริษัทลูกค้าต้องลงทุนทางด้าน IT และค่าใช้จ่ายในการอบรมพนักงาน โดยเฉพาะหากเลือกใช้โปรแกรมบัญชี เพราะโปรแกรมบัญชีโดยทั่วไปนั้นมักจะถูกออกแบบมาให้ง่ายสำหรับผู้ใช้ที่มีความรู้และเข้าใจการบัญชี ซึ่งในปัจจุบันพบว่า IT มีแนวโน้มที่ถูกลงและทักษะทางด้านการใช้ IT นั้นถือว่าเป็นความรู้ขั้นพื้นฐานของการศึกษาในปัจจุบัน

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. นำข้อมูลจากเอกสารรายการค้าของลูกค้ามาบันทึกเข้าไปในระบบ

แนวคิด เป็นความพยายามที่จะทำให้สำนักงานบัญชีสามารถนำเอกสารรายการค้าของบริษัทลูกค้าที่ถูกเก็บรวบรวมและส่งมานั้นบันทึกเข้าไปในระบบบัญชีแยกประเภทที่สำนักงานบัญชีใช้โดยอัตโนมัติ จึงเป็นความพยายามที่จะทำโดยอัตโนมัติ เพื่อขจัดขั้นตอนที่ต้องใช้พนักงานในนำข้อมูลมาบันทึกเข้าไปในระบบ ซึ่งจากที่กล่าวมาแล้วในตอนที่ 1 ว่าสำหรับงานบริการด้านบัญชีของสำนักงานบัญชีนั้นถือว่าขั้นตอนนี้ใช้ทั้งต้นทุนและเวลามากที่สุด

ปัญหา สำนักงานบัญชีหนึ่ง ๆ นั้นมีบริษัทลูกค้าหลายราย ถึงแม้ว่าบริษัทลูกค้าเหล่านั้นจะทำเอกสารรายการค้าให้อยู่ในรูปอิเล็กทรอนิกส์ก็ตาม แต่บริษัทลูกค้าแต่ละรายนั้นต่างก็มีรูปแบบของเอกสารที่แตกต่างกัน ไม่ได้อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน จึงเป็นความยุ่งยากของสำนักงานบัญชีในการจัดการกับความหลากหลายของเอกสารรายการค้าของลูกค้าได้ ซึ่งทางแก้ไขก็คือ พยายามที่จะทำให้บริษัทลูกค้าทุกรายของสำนักงานบัญชีมีการตกลงรูปแบบเอกสารให้ตรงกันเป็นมาตรฐานเดียวกัน หรือโปรแกรมบัญชีเดียวกัน

3. จัดเตรียมและจัดส่งรายงานการเงินให้กับผู้บริหารของบริษัทลูกค้า

แนวคิด เป็นความพยายามที่จะทำให้การประมวลผลเอกสารรายการค้าของบริษัทลูกค้าเพื่อจัดเตรียมรายงานการเงินทำโดยอัตโนมัติ ซึ่งในปัจจุบันนี้ก็มีทั้งสำนักงานบัญชีที่ใช้ระบบบัญชีแยกประเภทที่พัฒนาขึ้นเองด้วยโปรแกรม Excel และสำนักงานบัญชีที่ใช้โปรแกรมบัญชีแยกประเภทที่เป็นโปรแกรมสำเร็จรูปอยู่แล้ว และพยายามจัดส่งรายงานการเงินที่ได้ให้กับบริษัทลูกค้าในรูปของเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ผ่านอินเทอร์เน็ตแทน เป็นการลดข้อจำกัดเรื่องระยะทางระหว่างสำนักงานบัญชีกับบริษัทลูกค้าและลดระยะเวลาในการจัดส่งเอกสาร

ปัญหา บริษัทลูกค้าต้องลงทุนทางด้าน IT และค่าใช้จ่ายในการอบรมพนักงานเพื่อให้สามารถรับรายงานการเงินที่จัดส่งในรูปของเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ได้ ซึ่งจากที่กล่าวไว้ก่อนหน้านี้นี้แล้วว่า IT มีแนวโน้มที่ถูกลงและทักษะทางด้านการใช้ IT นั้นถือว่าเป็นความรู้ขั้นพื้นฐานของการศึกษาในปัจจุบัน

4. จัดเตรียมเอกสารภาษีอากรและยื่นชำระภาษีให้กับบริษัทลูกค้า

แนวคิด เป็นความพยายามที่จะใช้บริการยื่นชำระภาษีทางอินเทอร์เน็ตของกรมสรรพากร แทนการทำแบบฟอร์มภาษีด้วยมือแล้วจัดส่งไปให้กับบริษัทลูกค้าเพื่อยื่นชำระภาษีด้วยตนเองหรือสำนักงานบัญชีนำไปยื่นแทนบริษัทลูกค้า เป็นการลดข้อจำกัดเรื่องระยะทางและลดระยะเวลาในการจัดส่งเอกสาร

ปัญหา บริษัทลูกค้าหรือสำนักงานบัญชีต้องติดตั้งอินเทอร์เน็ตเพื่อรองรับการใช้บริการยื่นชำระภาษีทางอินเทอร์เน็ตของกรมสรรพากร ซึ่งในปัจจุบันอินเทอร์เน็ตนั้นมีใช้อย่างแพร่หลายและค่าบริการไม่แพงมากนัก

ซึ่งจากที่กล่าวมาถึงตอนนี้ก็จะพบว่าการบริหารต้นทุนของสำนักงานบัญชีโดยการนำ IT ไปประยุกต์ใช้กับสำนักงานบัญชีนั้นไม่ใช่เรื่องที่เกิดความจริงแต่อย่างใด ซึ่งในตอนต่อไปจะเสนอโปรแกรมบัญชีที่สามารถดาวน์โหลดได้ฟรีและสามารถทำให้การทำงานประสานกันระหว่างสำนักงานบัญชีกับบริษัทลูกค้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น